

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

Тетяна Щестюк

●

НЕЗНАНІ ЛИСТИ ВАСИЛЯ ДУБРОВСЬКОГО ДО МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Про контакти двох видатних українських істориків, якими були Михайло Грушевський і Василь Дубровський, майже нічого невідомо. Певне світло проливають на дану цікаву сторінку української історіографії два листи В. Дубровського до свого візаві, які досі не публікувались. Ці листи зберігаються у Центральному державному історичному архіві України, у ф. 1235 (особистому архіві Грушевського). Вони датовані 1927 р. У цей період В. Дубровський, уродженець Чернігова, працював у Чернігівському інституті народної освіти. Він відгукнувся на заклики М. Грушевського до співпраці на полі української історичної науки, підготував ряд монографій, насамперед «Селянські рухи на Україні після 1861 р.» (К., 1928), також працю про гетьмана України у 1729-1734 рр. Данила Апостола, брав участь у роботі історичної секції ВУАН, яку очолював М. Грушевський, виступав на ній з доповідями. Якраз цього моменту творчої співпраці обох істориків і стосуються згадані два листи. Через кілька років вона була грубо перервана більшовицьким терором, зокрема М. Грушевський був засланий і передчасно пішов з життя, його школа була знищена, а В. Дубровський потрапив у концтабір на кілька років... Сподіваємося, що публікація двох листів В. Дубровського буде цікавою для чернігівських краєзнавців.

* * *

№ 1

1927, серпня 26. - Лист В. Дубровського до М. Грушевського.

«26. VIII. 1927

Вельмишановний Михайло Сергійович!

Щиро дякую за Вашу ласкаву відповідь. Отже [по]чну готуватися до своєї доповіді 20. X. на засіданні істор[ичної] секції. Чи треба виготовити тези і оскільки детальні? За який термін до засідання треба їх подати? За пропозицію друкувати в Записках також дякую і приймаю цю пропозицію. Але ж про це доведеться порадитись вже після моєї доповіді, бо може щонебудь прийдеться доповнювати чи змінити. За гонорарами я не женуся - для мене буде досить, коли Ви згодитесь прийняти «Д. Апостола» в рукописному вигляді, переддрукувати його за рахунок секції, бо для власної кишені передрук 2 аркушів був би занадто великими витратами.

Грошова допомога на передрук матеріалів про селян доби кріпацтва дуже допоможе мені і головне прискорить цю справу. Але перед тим як прохати від Вас цих грошей, я хочу подати Вам декілька копій цих документів і одержати від Вас поради та вказівки, як найліпше зробити їх передрук (можуть бути варіанти), щоб найдоцільніше витратити ці гроші. Розмір також можна зробити ad libitum (чи 1782 - 1800 р. чи 1782 - 1825 р. чи 1782 - 1861 р.; чи всі судові читання чи частину їх і т. п.). Вступна стаття безперечно треба - можна 1 1/3 - 3 арк. Гадаю в вересні поладити цю справу з Вами і коли будуть гроші на передрук, то за зиму можна ще й том виготовити.

З щирим привітом В. Дубровський».

(ЦДІА України у Києві. - Ф. 1235. - Оп. 1 - № 462. - Автограф.)

№ 2

1927, грудня 8. - Лист В. Дубровського до М. Грушевського.

«8. XII. 1927

Вельмишановний Михайло Сергійович!

Сьогодні Федір Яковлевич Савченко сказав мені, що 15.12. засідання історичної секції не буде, то воно повинно бути 8.12. (сьогодні) і знову через два тижня, себто 21.12.

Між тим Сильвестр Васильович і в листі своєму і пізніше, коли він приїздив сюди, казав, що на 15. XII. призначається засідання історичної секції з моєю доповіддю про Д. Апостола. Отже прошу Вас про дійсний день засідання історичної секції - коли мені треба приїхати для доповіді.

Коли дійсно засідання перенесено на 22. XII. - для мене це краще. Моя робота зараз передруковується.

Передруковано вступ і 1-шу главу - 106 стр., друкується 2 і 3 глави, що матимуть до 250 стор. Робота на 50% зроблена, але чи встигнуть закінчити передрук до 13. XII. (день мого від'їзду), не знаю.

Майже прошу вибачення за турботи, будь ласка сповістить.

З щирою пошаною В. Дубровський».

(ЦДДА України у Києві. - Ф. 1235. - Оп. 1 - № 462. - Автограф.)

